

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา
Factors Affecting Academic Administration of the Schools Under
the Songkhla Office of the Vocational Education Commission

¹ธัญวรัตน์ ชูปัญญา Thanwarat Chupanya

²นิรันดร์ จุลทรัพย์ Niran Chullasap

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2}Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: puynun4u@gmail.com

Received November 14, 2024; Revised January 23, 2025; Accepted: January 23, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำนวน 269 ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.41$) 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.42$) ซึ่งในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับครูผู้สอน โดยสนับสนุนงบประมาณ และอัตราค่าจ้างให้มีความเหมาะสมเพียงพอ รวมถึงส่งเสริมให้ครูผลิตและคิดค้นสื่อ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R^2 = .601$) อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ส่งผลมากที่สุดเท่ากับ ($Beta = .498$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ($Beta = .240$) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($Beta = .165$) และปัจจัยด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ($Beta = .093$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; การบริหารงานวิชาการ; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of factors affecting academic administration of the schools under the Songkhla Office of the Vocational Education Commission, 2) to study the level of academic administration of the schools under the Songkhla Office of the Vocational Education Commission, 3) to study the factors affecting academic administration of the schools under the Songkhla Office of the Vocational Education Commission, and 4) to study the guidelines for developing the factors affecting academic administration of the Songkhla Office of the Vocational Education Commission. The sample comprised 269 teachers under the Songkhla Office of the Vocational Education Commission. The research instruments used for data collection included a questionnaire and an interview. Data analysis employed statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The results found that 1) the level of the factors affecting the academic administration of schools, both overall and separately, was high ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.41$) and 2) overall, the level of academic administration of schools was high ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.42$). To develop the factors affecting academic administration, administrators should emphasize supporting teachers by providing budgets, appropriate and sufficient manpower, and encouraging teachers to make and create learning media to enhance the quality of teaching and learning. 3) The factors affecting the academic administration of schools had a positive correlation ($R^2 = .601$) and were at a high level statistically significant at the .01 level. It was found that the factors associated with the development of innovative technological media for education had the greatest effect equal to (Beta = .498), followed by budget support (Beta = .240), the academic leadership of administrators (Beta = .165), and the ability to organize learning by teachers (Beta = .093) respectively.

Keywords: Factors Affecting; Academic Administration; the Vocational Education Commission

บทนำ

ปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและหุ่นยนต์ขยับเข้ามาแทนที่การทำงานมนุษย์ ทักษะความสามารถที่ตลาดแรงงานต้องการผันแปรไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การกำหนดนโยบาย การศึกษาสายอาชีพหรืออาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในภาพใหญ่ที่จะช่วยกำหนดทิศทางอนาคตของประเทศ ทั้งในแง่มุมมองเศรษฐกิจและแรงงานในอนาคต ซึ่งรัฐบาลไทยได้กำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 กล่าวถึงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในทุก มิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญ ทั้งในส่วนของ การปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรมเพื่อให้คนมีความคืบหน้า “วิถี” การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้าง สังคมที่น่าอยู่และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึง การเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการ

ออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวข้ามการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท (บุญร่วม เทียมจันทร์ และศรีธัญญา วิชาธรรม, 2561)

การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายที่กว้างขวางและมีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับงานบริหารด้านอื่นๆ ของสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานบริหารวิชาการมีหลากหลาย ประกอบไปด้วย การจัดทำแผนงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักสูตร แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐ การจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน กระจายการและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ ริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิชาการ จัดทำโครงการพัฒนาครู ส่งเสริมสวัสดิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจใน การทำงาน การติดตามและประเมินผลงาน เป็นการพัฒนา ส่งเสริมให้ในทุกส่วนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเต็มที่ เป็นสิ่งที่สถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จและมีผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน (วีรวิชัย อารีสวัสดิ์ และต้นสนีย์ จะสุวรรณ, 2565)

ด้วยเหตุนี้จะเห็นว่างานวิชาการมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาที่มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสงขลา ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ เชิงนโยบายในการกำกับติดตาม แก้ไข ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารวิทยาลัย ในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลเป็นที่ยอมรับทั่วไป ตามต้องการของสังคมและดำรงอยู่ด้วยศักยภาพที่มั่นคง และสามารถปรับตัว ได้เท่าทันสภาพการณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้
ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่

ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดของนพดล พลเยี่ยม ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2. ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน 3. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ 4. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 5. ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา (นพดล พลเยี่ยม, 2556)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 885 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบจากตารางสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนของสถานศึกษา แล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด, 2563) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 110 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .945 และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .985

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแต่ละชุด ได้จำนวน 269 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับความเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	4.36	0.57	มาก
2. ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน	4.39	0.53	มาก
3. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	4.02	0.57	มาก
4. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.96	0.52	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	4.01	0.52	มาก
รวม	4.15	0.41	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.53$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.36$, $SD = 0.57$) ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.57$) ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.52$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.52$) ตามลำดับ

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับความเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	4.30	0.51	มาก
2. การวัดผลประเมินผล	4.59	0.52	มากที่สุด
3. วิทยบริการและห้องสมุด	3.94	0.52	มาก
4. อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.41	0.49	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน	4.09	0.54	มาก
6. แผนกวิชา	4.41	0.53	มาก
รวม	4.29	0.42	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวัดผลประเมินผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.52$) รองลงมา คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.49$) และแผนกวิชา ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.53$) การพัฒนาหลักสูตรการเรียน

การสอน ($\bar{X} = 4.30, SD = 0.51$) สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยบริการและห้องสมุด ($\bar{X} = 3.94, SD = 0.52$) ตามลำดับ

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยรายด้านที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (X)	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (Y)				
	B	Beta	S.E.	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา (X ₅)	.405	.498	.037	11.086	<0.001
	.175	.240	.037	4.725	<0.001
2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณ (X ₃)	.121	.165	.036	3.370	0.001
3. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X ₁)	.073	.093	.036	2.019	0.044
4. ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน (X ₂)					

$R = .775$ $R^2 = .601$ $adj.R^2 = .595$ $df = 268$ $F = 99.253$ $SE_{est} = .26741$ $p - value = <0.001$

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา (X₅) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักมากที่สุดเท่ากับ .498 รองลงมา ได้แก่ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ (X₃) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ .240 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X₁) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ .165 และด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน (X₂) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าน้ำหนักน้อยที่สุดเท่ากับ .093 ตามลำดับ

เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.106 + 0.405(X_5) + 0.175(X_3) + 0.121(X_1) + 0.73(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.498(X_5) + 0.240(X_3) + 0.165(X_1) + 0.093(X_2)$$

4. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านของการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรมีการสนับสนุน

เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียนอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถส่งเสริมศักยภาพ และทักษะด้านการทำงานในแต่ละสายอาชีพ อีกทั้งผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนผลิตและคิดค้นสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นนวัตกรรมการศึกษาต่อไป

4.2 ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านการสนับสนุนงบประมาณกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของอาชีวศึกษานั้น ควรเน้นสนับสนุนในส่วนของวัสดุฝึกครุภัณฑ์และความพร้อมของอาคารสถานที่ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งผู้บริหารควรบริหารจัดการงบประมาณจากการจัดสรรของรัฐและเงินนอกงบประมาณให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า คุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการบริหารงานวิชาการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

4.3 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ นั้นผู้บริหารจะต้องมีการคิดเชิงระบบ พัฒนาการบริหารโดยกำหนดกรอบและแนวทางการปฏิบัติให้มีความถูกต้อง ชัดเจน ในการบริหารจัดการงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งสนับสนุนและสร้างขวัญ กำลังใจให้กับครูผู้สอนในการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของสถานศึกษา

4.4 ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนนั้น เป็นด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ตั้งแต่การวางแผนอัตรากำลัง สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพที่ตรงกับสายการสอนรวมถึงนโยบายการจัดการศึกษา ผ่านกระบวนการนิเทศติดตามจากคณะผู้บริหารของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องจัดการศึกษาที่ต้องการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน ซึ่งอาศัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา และด้านอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย จึงส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชนกานต์ เอี่ยมสะอาด ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด, 2563)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก คณะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากสถานศึกษา ในการส่งเสริมและพัฒนาครูทั้งด้านการสอนและสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน และสถานประกอบการในการจัดการศึกษา เพื่อแผนและพัฒนาหลักสูตรการเรียนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และชุมชน จึงส่งผลให้ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพรนภา บุราณรมย์ และคณะ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (พรนภา บุราณรมย์ และคณะ, 2560)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา มีความสัมพันธ์ทางบวก ($R^2 = .601$) อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า มี 4 ด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านการสนับสนุนงบประมาณ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เนื่องด้วย สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นเก่ง คนดี และมีความสุข มีความรู้ ความสามารถ ตามมาตรฐานสากล มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม บนพื้นฐานความเป็นไทย และน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำเนินชีวิตและการศึกษา ครูผู้สอนจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างเป็นปัจจุบันสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และโรงฝึกงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และ ฝึกทักษะ มีการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตาม ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน มีการวัดผล ประเมินผลตาม สภาพจริงทุกแผนกวิชา และกลุ่มทักษะวิชาชีพ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะวิชาชีพ ความรู้ ความสามารถอย่างดีส่งผล ให้ผู้เรียนสามารถบริการวิชาชีพสู่ชุมชนได้เป็นอย่างดี สามารถใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ได้ด้วย ตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี บุคลากรได้พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ วิชาชีพและงานวิจัย ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับไทพนา ป้อมหิน และคณะ ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=0.93$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ไทพนา ป้อมหิน และคณะ, 2562) เช่นเดียวกับ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.291-0.700 (ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องจัดการศึกษาที่ต้องการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยอาศัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากสถานศึกษา ในการส่งเสริมและพัฒนาครูทั้งด้านการสอนและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน และสถานประกอบการในการจัดการศึกษา เพื่อแผนและพัฒนาหลักสูตรการเรียนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และชุมชน

บทสรุป

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มี 4 ด้านที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านการสนับสนุนงบประมาณ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณ มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อให้การจัดการเรียนอาชีวศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ
2. หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ควรพัฒนาให้ผู้บริหารมีทักษะทางด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ นำปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ

สถานศึกษามาพัฒนาต่อยอดงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาปัจจัยด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านการสนับสนุนงบประมาณ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(6): 90-103.
- ไทพนา บ่อมหิน และคณะ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. *วารสารครูศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 1(1): 128-139.
- นพดล พลเยี่ยม. (2556). ปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2): 333-351.
- บุญร่วม เทียมจันทร์ และศรีธัญญา วิชชาธรรม. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)*. กรุงเทพฯ: The Law Group.
- พรนภา บุราณรมย์ และคณะ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(2): 88-97.
- วีรวิทย์ อารีสวัสดิ์ และศันสนีย์ จะสุวรรณ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่, *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(4): 146-159.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*, 30(3): 608-610.

